

מודים: ברכה: THE THEME OF THE

The fact that the word: **מודים** has multiple definitions; i.e. bowing and thanksgiving, answers an objection made by Ismar Elbogen on page 27 of his book, Jewish Liturgy:

Finally, it is surprising that Benediction 17 (עבודה) and Benediction 19 (ברכת כהנים) contain petitions, though, according to the division described above, the third part ought to have been devoted exclusively to thanksgiving.

intentionally chose this word so as to give the **ברכה** of **מודים** two themes; that the **עבודה** be reinstated and as a statement of thanksgiving.

The double meaning of the word **מודים** appears again in the recitation of **מודים דרבנן**. When the **שליח ציבור** utters the words: **מודים אנחנו לך**, we perform two separate acts: we bow and we recite a form of the **ברכה** of **מודים** with him. Both acts are performed **כדי תלמוד בבלי** and the wording within **מודים דרבנן** as presented both in **תלמוד בבלי** and the **תלמוד ירושלמי** reveals elements of both meanings. The majority of the versions present the theme of the **הודאה**. However, one version of **מודים דרבנן** found in the **תלמוד ירושלמי** represents the practice of bowing and one version found in **תלמוד בבלי** represents **שיבת ציון**:

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף מ' עמ' א'—בזמן ששליח צבור אומר מודים, העם מה הם אומרים? אמר רב: מודים אנחנו לך ה' אל-הינו על שאנו מודים לך; ושמואל אמר: אל-הי כל בשר על שאנו מודים לך; רבי סימאי אומר: יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך; נהרדעי אמרי משמיה דרבי סימאי: ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחייטנו וקיימתנו על שאנו מודים לך; רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי: כן תחיינו ותחננו, ותקבצנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך, לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם, על שאנו מודים לך. אמר רב פפא: הילכך נימרינהו לכולהו.

תלמוד ירושלמי מסכת ברכות פרק א דף ג טור ג ה"ד— תנא ר' חלפתא בן שאול הכל שוחחין עם ש"צ בהודאה. ר' זעיר' אמר ובלבד במודים. ר' זעיר' סבר לקרובה כדי לשוח עמו תחילה וסוף. ר' יסא כד סליק להכא, חמתין גחנין ומלחשיין. אמר לון: מהו דין לחישה? ולא שמיע דמר ר' חלבו ר"ש בשם ר' יוחנן בשם ר' ירמיה ר' חנינא בשם ר' מיישא ר' חייא בשם ר' סימאי ואית דאמרין ליה חבריא בשם ר' סימאי מודים אנחנו לך אדון כל הבריות אל-וה התושבחות צור עולמי' חי העולם יוצר בראשית מחיה המתים שהחייטנו וקיימתנו וזכיתנו וסייעתנו וקרבתנו להודות לשמך בא"י א-ל ההודאות. רבי בא בר זבדא בשם רב: מודים אנחנו לך שאנו חייבין להודות לשמך תרננה שפתי כי אזמרה לך ונפשי אשר פדית בא"י

א-ל ההודאות. רבי שמואל בר מינא בשם רבי אחא: הודייה ושבה לשמך לך גדולה לך גבורה לך תפארת יהי רצון מלפניך ה' אל-הינו ואל-הי אבותינו שתסמכינו מנפילתינו ותזקפנו מכפיפתינו כי אתה הוא סומך נופלים וזוקף כפופים ומלא רחמים ואין עוד מלבדך בא"י א-ל ההודאות. בר קפרא אמר: לך כריעה, לך כפיפה, לך השתחויה, לך בריכה כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון, לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש והעושר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל ובידך כח וגבורה ובידך לגדל ולחזק לכל ועתה אל-הינו מודים אנחנו לך ומהללים לשם תפארתך בכל לב ובכל נפש משתחווים, כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך, מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגוזלו בא"י א-ל ההודאות. א"ר יודן נהגין רבנין אמרי' כולהון ואית דאמרי' או הדא או הדא.

The two themes of the ברכה of מודים are also reflected in נוסח ארץ ישראל:

מודים אנחנו לך אתה הוא ה' אלקינו ואלקי אבותינו. על כל הטובות החסד והרחמים שגמלתנו ושעשית עמנו ועם אבותינו מלפנינו אם אמרנו מטה רגלנו חסדך ה' יסעדנו. ברוך אתה ה' הטוב לך להודות.

There is a one letter difference between נוסח ארץ ישראל and נוסח בבל in the opening words of the ברכה; the letter "ש" in the word: אתה. In נוסח בבל, the opening words mean: we thank You that You are our G-d etc. In נוסח ארץ ישראל, the opening words mean: We bow down to You; You are our G-d. The balance of the words in the ברכה are tied to the פסוק: אם אמרתי מטה רגלי חסדך ה' יסעדני. This portion of the ברכה represents שיבת ציון. This is how the פסוק is explained:

מצודת דוד תהלים פרק צד', יח'-אם אמרתי - כאשר אני רואה עצמי בסכנה ואחשוב שכבר מטה רגלי לנפול, הנה חסדך ה' ישען אותי להשאר עומד.

רד"ק תהלים פרק צד', יח'-אם אמרתי- אם חשבתי כי מטה רגלי בגלות, חסדך שעשית עם הראשונים ושאתה עושה עמנו בכל יום, הוא יסעדני. כלומר, יסעד לבבי כי לא תמוט רגלי, כי עוד תוציאני מן הגלות.

The inclusion of the words: אם אמרנו מטה רגלנו חסדך ה' יסעדנו in נוסח ארץ ישראל and the inclusion of the words: ותאסוף גליותינו להצרות קדשך in our version of מודים leads us to conclude that the הודאה that the גמרא refers to is not a personal thanksgiving. It is an acknowledgement of our faith in the רבנו של עולם. The kindness that the רבנו של עולם demonstrates to us each day and the kindness that He showed to our ancestors are our assurances that the רבנו של עולם will ultimately return us to ציון.

לעליית נשמת אפרים פישעל בן משה אהרן

TRANSLATION OF SOURCES

'א תלמוד בבלי מסכת סוטה דף מ' עמ' א' -While the Precentor recites the paragraph 'We give thanks'⁹ what does the congregation say? Rab declared: 'We give thanks unto You, O Lord our G-d, because we are able to give You thanks'. Samuel declared: 'G-d of all flesh, seeing that we give You thanks'. R. Simai declared: 'Our Creator and Creator of all things in the beginning, seeing that we give You thanks.' The men of Nehardea declared in the name of R. Simai: 'Blessings and thanksgiving to Your great Name because You have kept us alive and preserved us, seeing that, we give You thanks'. R. Aha b. Jacob used to conclude thus: 'So may You continue to keep us alive and be gracious to us; and gather us together and assemble our exiles to Your holy courts to observe Your statutes and to do Your will with a perfect heart, seeing that we give You thanks'. R. Papa said: Consequently let us recite them all.

תלמוד ירושלמי מסכת ברכות פרק א דף ג טור ג /ה"ד -Rav Yassa, when he descended here to Eretz Yisroel from Bavel observed the congregation bowing and murmuring along with the Schaliach Tzibur when he recited Modim. Rav Yassa said to them: what is this text that you are murmuring? The Gemara expresses surprise: Did not Rav Yassa hear what Rav Chelbo taught? Rav Chelbo said: Rav Shimon reporting in the name of Rav Yirmiya and Rav Chanina reporting in the name of Rav Simai but some same that it was anonymous scholars reporting in the name of Rav Simai-all said that when the Schaliach Tzibur recites Modim, the congregation recites the following text: We thank You, master of all creatures, G-d of praises, Rock of the worlds, Life of Eternity, Molder of creation, Resurrector of the Dead, for Your having kept us alive and sustained us and having given us the merit assisted us and drawn us near to graciously thank Your name. Baruch Ata Hashem Kail Ha'Hoda'Ot. Rav Bar bar Zavda reported the following text in the name of Rav: We thank You that we are obligated to give thanks to Your name. My lips shall rejoice when I sing to You as well as my soul which You have Redeemed. Baruch Ata Hashem Kail Ha'Hoda'Ot. Rav Shmuel Bar Mina reported the following text in the name of Rav Acha: Thanksgiving and praise to Your name. Yours is greatness, Yours is strength, Yours is splendor. May it be the will before You, Hashem, our G-d and the G-d of our fathers that You support us in rising from our fallen state and straighten us from our bent state for You are the one who supports the fallen, and straightens us the bent and is full of mercy and there us none besides You. Baruch Ata Hashem Kail Ha'Hoda'Ot. Bar Kappara said the following text: To You, kneeling; to You, prostrating; to You, bowing, For to You shall every knee kneel, every tongue swear. Yours, Hashem is the Greatness, the Strength, the Splendor, the Triumph and the Glory. Even everything in Heaven and on Earth. Yours Hashem is the Kingdom and the Sovereignty over every leader. Wealth and honor come from You and You rule everything; in Your hand is power and strength and it is in Your hand to make anyone great or strong. So now G-d we thank You and praise Your

splendorous Name; with the entire heart and the entire soul we prostrate ourselves. All my limbs will say: Hashem who is like You . Deliverer of the poor from one mightier than he, of the poor and the destitute from the one who robs him. Baruch Ata Hashem Kail Ha'Hoda'Ot. Rav Yudan said: The Rabbis adopted a custom of reciting a combination of these texts. But some say that it is proper to recite any of the texts alone. This explains that what surprised Rav Yassa was the fact that he congregation recited all the versions of Modim D'Rabbanan.

מְצוֹדֵת דּוֹד תְּהִלִּים פֶּרֶק צַד', יְהוָה אִם אִמְרַתִּי
-When I find myself in a time of danger and I
feel as if I have fallen, Your kindness, G-d, will keep me upright.

רַד"ק תְּהִלִּים פֶּרֶק צַד', יְהוָה אִם אִמְרַתִּי
-If I feel while I am in exile that my feet are beginning
to lose their footing, the kindness You showed our ancestors and the kindness that You
bestow upon us every day, will keep me upright. In other words, my heart will not lose
faith because my feet will not become insecure because it is only a matter of time before
You rescue us from our exile.